

Protokoll 9/2020

fört vid Rådet till skydd för Stockholms skönhets
sammanträde måndagen den 7 september 2020 kl. 13:30-
15:20, sammanträde via Skype

Övriga närvarande	Inga Varg Ordförande §§1-8, §11 Katarina Borg Birgitta Bremer Elisabet Jermsten Anders Johnson Helena Nilsson Lannegren §§5-11 Måns Lönnroth Magnus Olausson Margareta Olofsson §§1-8, §11 Laila Reppen Henrik Nerlund Sekreterare Monica Hector Protokollförare Susanne Höglin Handläggare Magnus Andersson Adjungerad §§8-11 Margareta Olofsson Ordförande §§9-10 Ola Grimell Föredragande §§9-10 Renoir Danyar Föredragande §§9-10 Anna Olmårs Föredragande §11
Justerare	Laila Reppen
Datum för justering	
Paragraf	§§1-11
Protokollförare	Monica Hector

§ 1 **Dagordning samt val av justerare**

Beslut

Valdes ledamot L Reppen att tillsammans med ordförande justera protokollet. Upptogs ärendena i ordning enligt följande: 1-5, 9-11, 6-8.

§ 2 **Nästa sammanträdesdag**

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådet sammanträder måndag 5 oktober 2020, kl. 13.30.

§ 3 **Nästa delegationssammanträde**

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådets delegerade sammanträder måndag 21 september 2020, kl. 13.30.

§ 4 **Protokoll för vid sammanträde 2020.08.24**

Beslut

Anmäldes att protokoll fört vid Skönhetsrådets ordinarie sammanträde 2020.08.24 justerats i vederbörlig ordning.

§ 5 **Anmälningar för kännedom** **Anmälda handlingar**

- (Signerad) Jerusalem 2, 2018-14703-575
- Lecture invitation for Architects.rf program
- (Signerad) Jylland 1, nybyggnad av flerbostadshus, m.m.
- (Signerad) Sälgen 4, rivning av drivmedelsanläggning, 2020-08799-575
- (Signerad) Spelbomskan 16, Stadsbiblioteket, yttre ändringar/underhåll av kulturhistoriskt värdefull byggnad, 2020-07922 -575

- Planerad bebyggelse längs Växthusvägen; från sakägarna på Järfällasidan. Svar med e-post.
- Planteringar längs Värtavägen, e-post vidarebefordrad till trafikkontoret.
- (Signerad) Skansen 23, Fasadskyltar, 2020-08134-575
- Skönhetsrådets arbete och fria roll inom staden, svar med e-post.
- Skönhetsråd i Uppsala, svar med e-post.
- Cykelbanan längs Ridderholmskanalen, svar med e-post samt SR 2020/151 bifogad.
- Breddning av cykelbanan nödvändig, svar med e-post samt SR 2020/151 bifogad.
- Regler kring färgval på villor och flerfamiljshus, svar med e-post.
- Telefonfabriken 1, meddelande om granskningsutlåtande och revidering av detaljplan, 2019-05931
- Skydd för q-märkta småhus, svar med e-post samt SR 2020/148 och 0261-2007 bifogade
- Smedsbacken 35, planärende på granskning, 2017-19124
- Smeden 5, planärende på granskning, 2018-18521
- Rivning av Passagenhuset, svar med e-post samt 0210-2017 bifogad.
- Tranbodarne 11, svar med e-post.
- Ang ert remissyttrande Växthusvägen, Hässelby villastad 28:1 dnr 2017-17157, svar med e-post
- Gräsmattorna mellan Värtavägen 8 och 14
- Tvist angående blomlådor i bostadsrättsförening, svar med e-post.
- (Signerad) Vildmannen 11, tillbyggnad av våningsplan, 2020-08470-575
- (Signerad) Hasselbacken 1, yttre ändring, ljusportal, 2020-03418-575
- Förfulningen av Stockholm, svar med e-post samt SR 2018-0013, 2018-01431 (SBK) och prot.utdrag SBN 2018-11-08 bifogade
- Den övergivna byggnaden på Primusgatan 20, svar med e-post
- (Signerad) Utbyggd depå i Högdalen, förslag till detaljplan, 2019-14589
- Boulebanan på Maltesholmstorget, synpunkter vidarebefordrade till Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
- (Signerad) Orgelpipan 4, yttre ändringar, tillbyggnad och ändrad användning, 2020-05749-575
- Bygglovsansökan. Diarienumr. 2020-06407. Katarinahuset (Tranbodarne 11), svar med e-post

- Ang byggnadslov diarienummer 2020-06407, svar med e-post
- Påbyggnad av Katarinahuset, svar med e-post.
- (Signerad) Gamla Enskede 1:8, Skogskrematoriet
- (Signerad) Starkströmmen 1, nybyggnad av kontormoch serverhall
- Smedshagen, synpunkter på pågående planarbete, svar med e-post samt SR 2020/174 bifogad
- (Signerad) Norra Djurgården 1:1, Rosendals trädgård, 2019-16845-575
- (Signerad) Riset 11, tillbyggnad av skolbyggnad, 2020-08835-575
- Kylfacket 1 m.fl. (Slakthusområdet, Etapp 1), planärende på granskning, 2017-02397
- Bergsgruvan större 9, planärende på granskning, 2018-05673
- Riddarfjärden - Tiny house expo, svar med e-post, SR 2020/226 bifogat
- Riddarfjärden - Tiny house expo, svar med e-post, SR 2020/226 bifogat
- Riddarfjärden - Tiny house expo, svar med e-post, SR 2020/226 bifogat
- Riddarfjärden - Tiny house expo, svar med e-post, SR 2020/226 bifogat
- Riddarfjärden - Tiny house expo, svar med e-post, SR 2020/226 bifogat
- Riddarfjärden - Tiny house expo, svar med e-post, SR 2020/226 bifogat
- Riddarfjärden - Tiny house expo, svar med e-post, SR 2020/226 bifogat
- Riddarfjärden - Tiny house expo, svar med e-post, SR 2020/226 bifogat
- Riddarfjärden - Tiny house expo, svar med e-post, SR 2020/226 bifogat
- (Signerad) Jakob Mindre 11, yttre ändring, orangeri och takterrass, ny ventilationshuv, ändring av glastaken, påbyggnad av gårdshus, 2020-06841-575
- Skridskon 1, meddelande om revidering och granskningsutlåtande, 2017-17030
- Henriksberg, angående detaljplan för bostäder i Hägersten. Ssvar med e-post samt SR 2020/184, 0042-2015 och 0148-2013 bifogade.
- Detaljplan för grönklassade Henriksberg, svar med e-post samt SR 2020/184, 0042-2015 och 0148-2013 bifogade.
- Planerat bygge vid Henriksbergs verksamhetsområde, svar med e-post samt SR 2020/184, 0042-2015 och 0148-2013 bifogade.

§ 6**Sekreteraren informerar****Sammanfattning av ärendet**

Informerade sekreteraren om att han deltagit i Fastighetsägarnas seminarium Sthlm talks om staden efter Corona-krisen.

Ordföranden och sekreteraren deltog i förra veckan i möte om Nobel centers nya placering vid Slussen och informerades om planeringsläget.

Sekreteraren informerade om att stadsbyggnadsdirektören vid möte informerat om att stadsbyggnadskontoret planerar att utforma program och riktlinjer för hur staden ska skydda småhusområden från exploatering.

§ 7**Övriga frågor****Beslut**

Förelåg inga övriga frågor.

§ 8**Stockholms arkitekturpolicy, kontorsremiss från stadsbyggnadskontoret**

SR 2020/176

Beslut

Förelåg av sekreteraren utformat förslag till skrivelse vilken, efter ändringar som framgår av registraturet, antogs som rådets.

Anmälde ledamot M Lönnroth särskilt yttrande.

Handlingar i ärendet

- SR 2020/176-1 Stockholms arkitekturpolicy
- SR 2020/176-1.1 Stockholms arkitekturpolicy kontorsremiss
- SR 2020/176-1.2 Remissdokument
- SR 2020/176-1.3 Remissbrev

Anmälde ledamot M Lönnroth särskilt yttrande enligt följande:

”Jag instämmer i rådets ställningstagande och vill varna för övertro på policyn.

Ingen arkitekturpolicy behövdes för att bygga stadsbiblioteket, konserthuset, Gärdet, Vällingby, de fem höghusen, kulturhuset, S:t Eriksområdet, Liljeholmsberget eller Sjöstaden. Politiken efter demokratin genombrott och den tidens arkitekter och stadsplanerare hade respekt för varandra.

En arkitekturpolicy kan få betydelse endast när den stimulerar och fördjupar dialogen mellan byggherrar, arkitekter, politiker och stadens fackförvaltningar. Denna dialog har nämligen försvagats de senaste tjugo åren och det av tre skäl.

Övergången från samlingsstyre till majoritetsstyre under 1990-talet försvagade fackförvaltningarnas självständighet. Under samlingsstyret bemödade sig varje majoritet om att utse förvaltningschefer i samråd med oppositionen. Under majoritetsstyret vill majoriteten utse sin egen stadsdirektör, som därmed skall vara lojal just mot denna majoritet. Fackförvaltningarnas professionella självständighet riskerar därmed att urholkas.

Flera och mindre partier inom varje ny majoritet. Alla partier och särskilt de små vill märkas och varför inte med detaljsynpunkter också på arkitekturen.

En nostalgitrend i synen på stadsbyggandet. Begrepp som ’kvarterstaden’, budgetskrivningar om ’klassisk arkitektur’ men också arkitekturupproret är uttryck för en rörelse bort från den arkitektur som bröt igenom med demokratin och som betonade inte bara form utan också funktion för folkets flertal.

En orsak är en berättigad kritik mot 1970-talets teknokrati, men trenden skymmer också krav på hög exploatering och krav på ’höga hus som skall sätta Stockholm på kartan’. Exploateringsekonomin urholkar ’God funktion för folkets flertal’.

Ansvar för dialogen ovan ligger hos Stockholms politiker. Bra politiker värnar fackförvaltningarnas yrkesskicklighet och självständighet genom att utse rätt chefer, avdela tillräckliga resurser och hela tiden markera gränsen mellan politik och förvaltning. Dagens politik skulle inte utnämna dagens Sven Markelius.

Arkitekturpolicyn i sig betyder inget men ständiga samtal arkitekter emellan om hur form och funktion bäst förenas i enlighet med policyn kan betyda mycket.”

§ 9

Årstafältet etapp 4B, förslag till detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:1, 2017-19529

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Årstafältet etapp 4B, förslag till detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:1, 2017-19529. Ola Grimell och Renoir Danyar, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2020/237

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med erinran att minska om exploateringen och ett bevarande av pilallén. Rådet underströk vikten av att skolan får en arkitektonisk gestaltning av hög kvalitet.

Erinrades att ordförande I Varg ej deltog i ärendets hantering p.g.a. jäv.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande planförslag utgör del av den 4:e bebyggelseetappen i stadsutvecklingsområdet Årstafältet och omfattar en del av fältets östra sida. Förslaget består av tät och blandad bebyggelse och innehåller tre kvarter enligt följande: Kvarter J F-9, skola och idrottssal, kvarter K om 231 lägenheter samt kvarter L om 456 lägenheter.

I hela stadsutvecklingsområdet Årstafältet planeras ca 6000 nya bostäder och en stadspark. Projektet inleddes 2008 när en internationell arkitekttävling för en ny stadsdel och park på Årstafältet anordnades. Det vinnande förslaget ”Arkipelag” lade en grund till det program för området som togs fram under 2010. Rådet ställde sig positivt till programmet (se SR Dnr 2010-0042). Inom planområdet finns historiska spår bevarade i form av en pilallé samt fornminnet Göta landsväg, som fram till 1600-talet var Stockholms enda vägförbindelse söderifrån. Årstafältet tillför Stockholm ett helt nytt gatumönster där det övergripande gatunätet består av vinklade och varierade gator som skapar oväntade utblickar och platsbildningar. Huvudgatan och de så kallade parkbryggorna

strukturerar området medan lokalgatorna bidrar till områdets lokala prägel och identitet.

Förslaget innehåller en ny skola, F-9. Skolan består av två byggnader, själva skolbyggnaden samt en idrottbyggnad. Skolbyggnaden har en framträdande position vid Årstafältets huvudgata och ges en form som både öppnar gatan mot skolgården och är tydligt avvikande och därför avläsbar som en offentlig byggnad i bostadsbebyggelsen.

Skönhetsrådet fann förslaget ambitiöst gestaltat och med stora kvaliteter och en intressant variation, inte minst principer för gatutyper och gatuformer samt bottenvåningarnas detaljering och möte med gatulivet. Exploateringsgraden i förslaget är hög; förslaget blir snarast en illustration av hur exploateringsgraden successivt ökar. I programmet för Årstafältet från 2010 föreslogs 4000 bostäder, nu innehåller förslaget 6000 bostäder. Skönhetsrådet ansåg att exploateringsgraden i såväl föreliggande förslag som i många förslag som passerar rådets bord är problematisk och att planeringen borde styras av vad som blir goda stadsmiljöer istället för att utgå från lägenhetsantal. Rådet skulle exempelvis gärna vilja se siffror på antal kvadratmeter bostadsgård per lägenhet. Vidare vill rådet varna för att låta allmänt tillgängliga passager löpa genom bostadsgårdarna. Utan tydligt gränser mellan offentligt och privat riskerar ytorna inte att användas av någon och därmed uppfattas som otrygga.

Det är mycket positivt att en ny skola uppförs och här var det rådets starka förhoppning att staden föregår med gott exempel och vinnlägger sig om att skolan får en högkvalitativ arkitektonisk gestaltning. En farhåga gäller det områdesbuller som redovisas. Att bullret är problematiskt indikeras av att vissa områden intill skolorna delvis avskärmas i form av långa fasader eller bullerskärmar. Om bullernivåerna är så höga att bullerplank behöver uppföras borde detta enligt Skönhetsrådet uppfattning vara en signal om att arbeta om förslaget så att ljudnivåerna minskar.

Att fornminnet Göta Landsväg bevaras i befintligt läge samt att grönytorna med hagmarkskaraktär som omgärdar den historiska landsvägen bevaras och tydliggöras är positivt. Dock saknade rådet ett resonemang kring den historiska dimensionen och de kulturhistoriska värdena i förslaget. Till exempel vad gäller pilallén; här beskrivs de negativa konsekvenserna endast som förlorade naturvärden, vilka kan mildras genom att grönkompensera inom de områden som är kvar som natur- eller parkmark. Medan förlusten av pilallén som ett historiskt gestaltungsgrepp och dess historiska dimension inte berörs alls. Här önskade Skönhetsrådet en ökad medvetenhet om det historiska perspektivet och önskade att planen bearbetas så att allén kan bevaras.

Handlingar i ärendet

- SR 2020/237-4 Samrådsbrev
- SR 2020/237-32 Plankarta B
- SR 2020/237-6 Stadslivsanalys - Bebyggelsestrukturens samspel med landskapet för att skapa ett aktivt stadsliv
- SR 2020/237-14 Kvalitetsprogram Del 2
- SR 2020/237-15 Kvalitetsprogram Del 1
- SR 2020/237-28 Färg- och materialplan bilaga till Kvalitetsprogram Del 1
- SR 2020/237-7 Solstudie
- SR 2020/237-8 Riskutredning med avseende på farligt gods
- SR 2020/237-11 PM Miljö kvalitetsnormer Årstaviken
- SR 2020/237-12 PM Allmän Plats
- SR 2020/237-18 Kv K och L - PM biotopskyddsdispensansökan Årstafältet
- SR 2020/237-22 Kv J, K och L - PM Miljöteknik
- SR 2020/237-23 Kv J - Dagvattenutredning
- SR 2020/237-24 Kv J - Dagvattenbilaga
- SR 2020/237-5 Trafikutredning Årstafältet
- SR 2020/237-9 PM Miljöteknik, sammanställning markföroreningsituationen
- SR 2020/237-10 PM Spridningsberäkningar Årstafältet
- SR 2020/237-13 Modellrapport och resultat Skyfallskartering
- SR 2020/237-16 Kv K och L - Riskutredning
- SR 2020/237-17 Kv K och L - PM Geoteknik
- SR 2020/237-19 Kv K och L - Naturvärdesinventering pilallén
- SR 2020/237-20 Kv K och L - Dagvattenutredning
- SR 2020/237-21 Kv K och L - Bullerutredning
- SR 2020/237-25 Kv J - Bullerutredning
- SR 2020/237-26 Kv J - Brand och utrymningskoncept
- SR 2020/237-27 Integrerad Barnkonsekvensanalys
- SR 2020/237-29 Dagvattenutredning till detaljplan Årstafältet etapp 4a och 4b
- SR 2020/237-30 Bullerutredning etapp 4 och 9 Årstafältet
- SR 2020/237-31 Analys av förutsättningar för kommersiella verksamheter

§ 10**Årstafältet etapp 4A, förslag till detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:1, 2017-06550**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Årstafältet etapp 4A, förslag till detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:1, 2017-06550. Ola Grimell och Renoir Danyar, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2020/238

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka detaljplanens förslag med erinran om att minska exploateringen och avstyrka förskolan om 16 avdelningar.

Erinrades att ordförande I Varg ej deltog i ärendets hantering p.g.a. jäv.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget utgör den 4:e bebyggelseetappen i stadsutvecklingsområdet Årstafältet och omfattar en del av fältets östra sida. Förslaget består av sju kvarter enligt följande: kvarter A: en förskola om 16 avdelningar, kvarter B, D och E: 307 bostadsrätter, kvarter C: 229 bostadsrätter, kvarter F: 144 bostadsrätter, kvarter G 119 bostadsrätter, kvarter H 79 bostadsrätter, kvarter I 139 hyresrätter (inkl. 6 LSS).

I hela stadsutvecklingsområdet Årstafältet planeras ca 6000 nya bostäder och en stadspark. Projektet inleddes 2008 när en internationell arkitekttävling för en ny stadsdel och park på Årstafältet anordnades. Det vinnande förslaget ”Arkipelag” lade en grund till det program för området som togs fram under 2010. Rådet ställde sig positivt till programmet (se SR Dnr 2010-0042). Inom planområdet finns historiska spår bevarade i form av fornminnet Göta landsväg, som fram till 1600-talet var Stockholms enda vägförbindelse söderifrån. Årstafältet tillför Stockholm ett helt nytt gatumönster där det övergripande gatunätet består av vinklade och varierade gator som skapar oväntade utblickar och platsbildningar. Huvudgatan och de så kallade parkbryggorna strukturerar området medan lokalgatorna bidrar till områdets lokala prägel och identitet.

Skönhetsrådet såg ett ambitiöst gestaltat förslag med stora kvaliteter och en intressant variation, inte minst principer för gatutyper och

gatuformer samt bottenvåningarnas detaljering och möte med gatulivet. Exploateringsgraden i förslaget är hög; förslaget blir snarast en konkret illustration av hur exploateringsgraden successivt ökar. I programmet för Årstafältet från 2010 föreslogs 4000 bostäder, nu innehåller förslaget 6000 bostäder. Skönhetsrådet ansåg att exploateringsgraden i såväl föreliggande förslag som i många förslag som passerar rådets bord är problematiska och att planeringen borde styras av vad som blir goda stadsmiljöer istället för att utgå från lägenhetsantal. Rådet skulle exempelvis gärna vilja se siffror på antal kvadratmeter bostadsgård per lägenhet. Vidare ville rådet varna för att låta allmänt tillgängliga passager löpa genom bostadsgårdarna. Utan tydligt gränser mellan offentligt och privat riskerar ytorna inte att användas av någon och därmed uppfattas som otrygga.

Att fornminnet Göta Landsväg bevaras i befintligt läge samt att grönytorna med hagmarkskaraktär som omgärdar den historiska landsvägen bevaras och tydliggörs är positivt. Dock saknade rådet ett resonemang kring den historiska dimensionen och de kulturhistoriska värdena i förslaget.

Detaljplanen har många förtjänster men ett stort problem i förslaget är förskolan. Rådet ställde sig tveksamt till såväl utformning som dess storlek. Att bygga en förskola med 16 avdelningar där närmare 300 barn ska vistas samtidigt är inget annat än ett farligt experiment enligt rådets mening. Skönhetsrådet avstyrkte redan för några år sedan en förskola i Hägersten om 12 avdelningar och skrev att det blir en fabriksmiljö för barn. Det anges inte hur stor friytan per barn kommer att bli men med 16 avdelningar befarar rådet att den inte kommer att nå vare sig stadens eller Boverkets rekommendationer. Det är positivt att det är en fristående byggnad men högre krav måste ställas på utemiljön, särskilt eftersom det handlar om ett område som inte tidigare är bebyggt.

Handlingar i ärendet

- SR 2020/238-6 Samrådsbrev
- SR 2020/238-11 Planbeskrivning
- SR 2020/238-10 Plankarta
- SR 2020/238-14 Kvalitetsprogram Del 2_Etapp 4
- SR 2020/238-15 Kvalitetsprogram Del 1
- SR 2020/238-40 Integrerad barnkonsekvensanalys
- SR 2020/238-4 Stadslivsanalys - bebyggelsestrukturens samspel med landskapet
- SR 2020/238-5 Solstudier
- SR 2020/238-29 Kv C - Dagvattenutredning
- SR 2020/238-30 Kv C - Trafikbulerutredning
- SR 2020/238-32 Kv A - Trafikbulerutredning

- SR 2020/238-33 Kv A - Geoteknisk Utredning
- SR 2020/238-34 Kv A - Dagvattenutredning
- SR 2020/238-36 PM Miljö kvalitetsnormer Årstafältet
- SR 2020/238-2 Verksamhetsutredning 2020-02-01-A
- SR 2020/238-3 Trafikutredning_Årstafältet
- SR 2020/238-7 Riskutredning
- SR 2020/238-8 PM Miljö kvalitetsnormer Årstafältet
- SR 2020/238-9 PM Miljö teknik Sammanställning föroreningsituationen
- SR 2020/238-12 Modellrapport och resultat Skyfallsrapport
- SR 2020/238-13 Luftkvalitet - Spridningsberäkningar
- SR 2020/238-16 Kv I - Dagvattenutredning
- SR 2020/238-17 Kv I - Brand- och utrymningskoncept
- SR 2020/238-18 Kv H - Brand- och utrymningskoncept
- SR 2020/238-19 Kv H - Brand- och utrymningskoncept - bilaga
- SR 2020/238-20 Kv G, H och I - PM Miljö teknik
- SR 2020/238-38 Luftkvalitet - Spridningsberäkningar
- SR 2020/238-39 Kv A - Brand- och utrymningskoncept
- SR 2020/238-41 Bullerutredning
- SR 2020/238-42 Färg- och materialplan
- SR 2020/238-21 Kv G, H och I - PM Geoteknik
- SR 2020/238-22 Kv G - Dagvattenutredning
- SR 2020/238-23 Kv G - Brand- och utrymningskoncept
- SR 2020/238-24 Kv F - Trafikbullerutredning
- SR 2020/238-25 Kv F - Geoteknisk Utredning
- SR 2020/238-26 Kv F - Dagvattenutredning
- SR 2020/238-27 Kv F - Brand- och utrymningskoncept
- SR 2020/238-28 Kv C - Geoteknisk Utredning
- SR 2020/238-31 Kv B, D och E - Brand- och utrymningskoncept
- SR 2020/238-35 PM Miljö teknik Sammanställning föroreningsituationen

§ 11

Farsta 2:1 m.fl., förslag till detaljplan för område vid Lingvägen (Samsö), 2011-16053

SR 2020/229

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet planens grundläggande idé att förlänga Lingvägen samt att ge byggrätt för bostäder, skola och förskola med erinran om vägens utformning samt omarbetning av bostadshusens storlek, höjd och gestaltning.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag för område vid Lingvägen i syfte att stärka kopplingen mellan Farsta och Hökarängen genom att förlänga vägen, ge byggrätt åt en ny fristående förskola och tre nya flerbostadshus samt möjliggöra utbyggnad av Kvickentorpsskolan. Lingvägen förlängs från dagens vändplats i södra Hökarängen till Farstavägen. Vägen ska förutom, gång- och cykeltrafik, fungera för såväl bil- som busstrafik mellan stadsdelarna. De tre föreslagna bostadshusen utformas som punkthus i tio våningar ovan en gemensam sockelvåning med garage, bostadsentréer och lokal för centrumändamål.

Skönhetsrådet ställde sig positivt till en förlängning av Lingvägen men ansåg att utformningen av vägsträckan måste utformas för låga hastigheter för största möjliga trygghet, synnerligen viktigt då det kommer att röra sig många förskolebarn och elever i området. Det vore också önskvärt att trafiken minimeras så mycket att de planerade bulleråtgärderna inte behövs. Rådet hade ingen erinran vare sig mot ökad byggrätt för skolan eller den fristående förskolan även om gestaltningen enligt rådet måste bearbetas. Vidare ansåg rådet att de planerade åtgärderna för att förbättra trafiksäkerheten inom skol- och förskoleområdet både önskvärda och nödvändiga.

Den del av planförslaget som rådet ansåg vara mer problematisk är de tre bostadshusen. Farsta liksom många andra stadsdelar som planerades ungefär samtidigt har en tydlig bebyggelsestruktur. Ju närmare centrum desto vanligare med inslag av högre hus och allteftersom avståndet till centrum ökar minskar höjden på bebyggelsen. D.v.s. flerbostadshusen får lägre våningsantal och i utkanten av området planerades villa- och eller radhusbebyggelse. Rådet hade ingen erinran mot typologin i sig, punkthus finns på flera platser i Farsta. Problemet som rådet ser det är höjden samt att de är för djupa och därmed oproportionerliga vilket gör att de inte kommer att fungera väl i Farstas bebyggelsestruktur eller som tillägg på den valda platsen. Ett av skälen som anges för just att denna byggnadstyp valts är att de ekologiska sambanden i området måste bevaras. Enligt rådet bör detta betyda att den nya bebyggelsen bör placeras och utformas så att den inte innebär ett så djupt intrång i naturmarken att sambanden till intilliggande grönstråk, som är livsviktig för t.ex. vissa småfåglar, påverkas negativt. Sammanfattningsvis ville rådet således se en omarbetning som innebär att den storskaliga gesten och den något yxiga gestaltningen omarbetas till betydligt smäckrare byggnader med lägre höjd så att tilläggen kommer uppfattas som positiva tillägg i området.

Handlingar i ärendet

- SR 2020/229-6 Samrådsbrev
- SR 2020/229-9 Plankarta
- SR 2020/229-2 Remiss och samrådsredogörelse
- SR 2020/229-10 Protokollsutdrag 2014-10-09 § 11
- SR 2020/229-11 Protokollsutdrag 2014-09-25 § 12
- SR 2020/229-13 Planbeskrivning
- SR 2020/229-3 Riskutredning skola
- SR 2020/229-4 Trafikutredning
- SR 2020/229-5 Spridningsanalys
- SR 2020/229-7 Programhandling Lingvägen
- SR 2020/229-8 PM parkering
- SR 2020/229-12 Bullerutredning skola
- SR 2020/229-14 Dagvattenutredning
- SR 2020/229-15 Bullerutredning bostäder
- SR 2020/229-16 Barnkonsekvensanalys
- SR 2020/229-17 Naturvärdesinventering
- SR 2020/229-18 Miljöteknisk rapport skola

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2020-09-14
INEZ MARGARETA,OLOFSON	2020-09-14
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2020-09-14
Laila,Reppen	2020-09-14
MONICA,HECTOR	2020-09-14